

بازدهی صندوق های سرمایه گذاری ۲ برابر شاخص بورس

صفحه ۸ را بخوانید

روزنامه خبری، تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای تخیگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه

۳۰۰۰ تومان

شماره مسلسل ۴۳۶۹
پخشیه ۱۲ تیر ۱۴۰۱
۳ ذیحجه ۱۴۴۳
۳ جولای ۲۰۲۲
شماره ۳۶۳۱

www.fdn.ir | Sun | 3 Jul 2022 | vol.14 | No. 3631 | 16 Pages

رئیس جمهور ایران در آینده نزدیک
میزبان یک نشست دیپلماتیک مهم است

پوتین و اردوغان به زودی در تهران

چرا نمانهنگ دخترانه «کیمیا» قابل دفاع است

کیمیایی در جولان شعارها

آموزش عالی در آسیای شرقی زودتر از غرب می تواند از بحران کرونا نجات پیدا کند

سرعت رشد علمی آسیا تهدید دانشگاه های آمریکا

کتاب «یک زمستان با کولبرها» با حضور فعالان فرهنگی رونمایی شد

رونمایی از ژورنالایسم قصه گو

❧ یادداشت - ۱

این کیمیا ماندنی است

سید مهدی موسوی تبار

خبرنگار گروه فرهنگ

کلیپ «کیمیا» توسط گروهی جوان تهیه و تولید شده است. درباره و جوه فنی این نمانهنگ صحبت های زیادی خواهد شد و قرار نیست در این نوشته به آن بپردازیم. مساله مهم تر درباره کیمیا نگاه حاکم بر این کلیپ است. نگاهی که شاید به نظر خیلی از مخاطبانش تازه باشد اما اگر به اتفاقات یک دهه اخیر با دیده دقت و جامع بنگریم، ریشه ها و حتی مظاهر آن را به وفور مشاهده کرده ایم. اجازه بدهید با طرح چند سوال ادامه بدهیم. مخاطب این کلیپ چه کسانی هستند؟ آیا اساسا نسل جدید جامعه ما با چنین تولیداتی ارتباط می گیرند؟ چنین تولیداتی چه اثرات مثبت و احتمالا چه عوارضی برای سازندگان یا تولیدات بعدی خواهد داشت؟ آیا نمانهنگ کیمیا حرف جدیدی برای گفتن دارد و می تواند نماینده بخش جالب توجهی از جامعه باشد و بشود؟ جواب به همه این سوالات می تواند ما را در مواجهه با چنین تولید و محصولات مشابه در موقعیت صحیح و بجایی قرار دهد. موقعیتی که اسیر تنگ نظری ها و نگاه های جنسیتی نمی شود و چشم اندازی به گستردگی همه تاریخ امروز و فردای ایران پیش روی مخاطبانش قرار می دهد.

می دانیم ساختن چنین کلیپی به همین راحتی ها نیست و سختی های خود را در پیش تولید و زمان تولید دارد و با علم به این نکته باید از فضای پسانتولیدش محافظت کرد. انتظار می رود مدیریت تازه تلویزیون از پخش این نمانهنگ تنها در شبکه های پویا و امید یا حتی نسیم، بلکه در شبکه های سراسری هم استقبال و حمایت کند. نباید صرفا روی موضوع این نمانهنگ ایستاد و مانور داد. مهم تر از موضوع این نمانهنگ، استقبال و توجه به موضوعاتی اینچنین است. تجربه مواجهه با پدیده های اجتماعی یا فرهنگی در دوه دهه اخیر نشان می دهد تابوکردن چنین موضوعاتی می تواند ایجاد «مساله» کند. در شرایطی که برخورد اشتباه با یک قطعه آهنگ یا حتی یک ورزشکار یا یک هنرمند می تواند باعث محبوبیت او شود و فرائر از آن ایجاد بحران مقطعی و حتی بلندمدت کند، پذیرش و حمایت از این کیمیا باید در دستور کار مدیران رسانه ملی قرار بگیرد. یکی از دلایل توجه به زنان و دختران در ایام انتخابات ریاست جمهور و حتی مجلس به عنوان یک ترند یا ابزار، همین حسن نادریده گرفته شدن نشان در بقیه ایام سال است. فارغ از اینکه این حسن چقدر صحیح است تولید نمانهنگی مانند کیمیا می تواند نقض این احساس زنان و دختران در فرم و محتوا باشد. احساس حاکم بر این نمانهنگ در مقابله با نگاه تک ساحتی به زنان است و توانایی انتخاب آنها به رسمیت شناخته می شود. این یک پیام آشکار برای نسل فعلی و حتی نسل های آینده است و امیدوارانه فضایی را ایجاد می کند که هر دختر یا زنی، خانه، شهر یا وطن خود را مناسب با عرصه توانایی هایش می بیند و برای

دیده شدن، متوسل به رفتن نمی شود. القای حس اعتماد و توجه به دختران و زنانی که انتخاب های متفاوت و البته در چهارچوبی دارند با همین نمانهنگ ها ایجاد می شود و این حس، مقدمه ای است برای حمایت های عملی بعدی.

حتما ضعف های فنی و محتوایی این کلیپ باید نقد شود اما آغشته کردن نقدها به تسویه حساب های سیاسی یا بدسلیقگی هایی که پیش از این هم شاهدش بودیم، راه را برای ساختن آثار مشابه در آینده مسدود می کند. راهی که حتما بی اشکال نیست اما ممانعت از آن در شروعی و ترس از نساخته ها و کم توانی در مواجهه با چنین پدیده هایی در فضای رسمی و مجازی رسانه ای نباید یک عامل محدودکننده ایجاد کند. زنان و دختران واقعیت های انکارنشدهی هر جامعه ای هستند و نادیده گرفتن آنها، سلیق و توانایی هایشان به بهانه های مختلف، عوارض جبران ناپذیری در کوتاه مدت و بلندمدت دارد. ترویج این ذهنیت در جامعه و حتی رسانه های رسمی که هر دختری قرار است صرفا یک مادر خوب بشود و مهارت های دیگری را یا باید فراموش کند یا در زندگی متاهلی اش بدون مصرف خواهد ماند، نتیجه خوبی نداشته و همچنان نخواهد داشت. مهارت های زنان و دختران تناقضی با هم ندارند و حتی مانع توانایی های دیگرشان هم نیست.

نمانهنگ کیمیا یک گام بلند برای رفتن به سمت مسیر پردرخت و زیبایی است که دیده شدن و اعتمادبه نفس گرفتن دختران دهه هفتادی، هشتادی و حتی دهه نودی ها یکی از میوه های آن است و پذیرفته شدن انواع مهارت ها و رهایی از محدودیت و تک بعدی کردن دامنه توانایی ها از میوه های دیگرش است. ورزش و مشخصا فوتبال یک نمونه و نماد است و احتمالا در فضای مجازی دیده اید زنان فوتبالیستی که بچه های خود را همراه شان به زمین فوتبال می برند و نقش مادری و نقش ورزشکاری خود را توأمان اجرا می کنند و این تداخلی هم با هم ندارد. فارغ از اینکه این نمانهنگ به هر حال در فضای مجازی دیده می شود، یک بار دیگر تاکید می کنیم بهتر است از رسانه رسمی کشور هم پخش شود تا بار دیگر ادعاهایی که برخی هنرمندان داخلی و برخی چهره های خارج نشین درباره محدودیت فعالیت زنان و دختران در ایران دارند، باطل شوند و این اقدام به نوعی حمایت و به رسمیت شناختن این توانایی هاست. اتفاقی که در بازپخش خبر موفقیت زنان ورزشکار در بخش های مختلف خبری هم نموده های مختلفی دارد و تکرار می شود. سازمان ها و مراکز فرهنگی و حتی وزارت آموزش و پرورش هم می توانند با حمایت از نمانهنگ های اینچنینی، یک نگاه تازه را در انتخاب هدف و مقصد دانش آموزان مقاطع مختلف اضافه کند و همه تخم مرغ ها در سبد کنکور و دانشگاه قرار نگیرد و مانع این حجم از سوء استفاده از این غول بدون چراغ جادو شود. ایجاد و خلق اهداف مختلف برای دختران، روحیه یأس و ناامیدی در آنها را کاهش می دهد و آنها متوجه می شوند که کیمیای واقعی خودشان هستند که از دل خاک توانایی هایشان بیرون آمده اند.

❧ یادداشت - ۲

۳ عامل اصلی مانع تقویت تجارت

کشورهای عمان و امارات متحده عربی به ترتیب ۱۳۸ و ۱۶۲ درصد افزایش داشته است. بنابراین سیطره نظامی ایران بر مرزهای جنوبی، نمی تواند مانع تجارت با کشورهای همسایه جنوبی باشد. در یادداشت مذکور همچنین ایران به تشدید شکاف میان شیعه و سنی در منطقه متهم شده و این شکاف، به عنوان مانع تجارت معرفی شده است. این درحالی است که ایران همواره به انسجام و وحدت میان شیعه و سنی تاکید کرده است. بد نظر می رسد منظور سلطانی اختلاف رویکرد ایران با کشورهایی نظیر عربستان و ترکیه در مساله داعش باشد که ربطی به اهل سنت ندارد. همچنین باید توجه داشت که رقابت ایران با عربستان و ترکیه در منطقه، بر سر منافع ملی است نه اختلافات مذهبی.

❧ سیاست زده، فاسد و ناکارآمد

نایب رئیس اتاق بازرگانی درحالی ادعا می کند این ۶ عامل، مانع تقویت تجارت با همسایگان است که اتفاقا مرکز پژوهش های این اتاق در گزارشی که اوایل سال جاری منتشر شد، گفته است: «تمرکز تجاری ایران بر منطقه، بی فایده است!» این تناقض در اظهار نظر بازوی پژوهشی اتاق بازرگانی با نایب رئیس این نهاد، نشان می دهد یادداشت پدram سلطانی بیش از آنکه منعکس کننده نظر فنی (و البته غلط) اتاق بازرگانی باشد، نشان دهنده سیاست زدگی در اظهارات مسئولان این نهاد است. دیگر مشکل اتاق بازرگانی، مساله عدم شفافیت و فساد گسترده است. ساخت ساختمان های لاکچری، خرید خودروی ضد گلوله برای رئیس اتاق بازرگانی، وجود اسامی برخی مسئولان و اعضای اتاق بازرگانی درمیان اربدهکاران بانکی و فساد در صدور کارت بازرگانی (که تا سال گذشته در اختیار این نهاد بود) تنها بخشی از مفاسد موجود در اتاق بازرگانی است. شرکت زیرمجموعه پدram سلطانی تنها در یک سال، معادل یک میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت کرده بود. تعداد زیادی از مسئولان این نهاد، ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت کرده اند و امروز نیز حاضر نیستند این ارزها را به قیمت روز، تسویه کنند.

❧ مانع اصلی تجارت

بنابراین به نظر می رسد مانع اصلی تجارت در کشور، نه آن ۶ عامل که نایب رئیس اتاق بازرگانی می گوید بلکه سه عامل «سیاست زدگی»، «فساد» و «ناکارآمدی» در اتاق بازرگانی است که باعث شده این نهاد از انجام وظایف قانونی خود باز بماند. مطابق ماده پنج قانون اتاق بازرگانی، «ارتباط با اتاق سایر کشورها»، تشکیل نمایشگاه های تخصصی و بازرگانی داخلی و خارجی و «کوشش در راه شناسایی بازار کالاهای صادراتی ایران در خارج از کشور و تشویق و کمک به موسسات مربوطه جهت شرکت در نمایشگاه های بازرگانی داخلی و خارجی» بخشی از وظایف اتاق ایران است. این درحالی است که این نهاد عملا هیچ یک از این وظایف را به درستی انجام نمی دهد. ایران در بهترین حالت تقریبا ۶ رابزن در سایر است. درحالی که سوئد، چین و آلمان به ترتیب ۲۳۵، ۲۲۱ و ۲۱۳ رابزن در سایر کشورها داشته اند. امروز دولت در راستای تقویت همکاری های اقتصادی منطقه ای تلاش می کند و نتایج آن را نیز شاهد هستیم اما به نظر می رسد مانع اصلی تقویت تجارت، خود اتاق بازرگانی ایران باشد و تا زمانی که شفافیت و کارآمدی در این نهاد تقویت نشود و مسئولانش وقت خود را برای نوشتن یادداشت های ژورنالیستی سیاست زده صرف کنند، اقتصاد ایران نمی تواند از زمینه هایی که دولت فراهم می کند استفاده بهینه داشته باشد

❧ امیر حسین طالقانی

پژوهشگر اقتصاد

پدram سلطانی- نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران - اخیرا در یادداشتی با عنوان «۶ عامل سیاسی تجارت برانداز» ادعا کرده است که ۶ عامل «ایران هسته ای»، «حمایت از گروه های انقلابی»، «موضوع تخاصم با رژیم صهیونیستی»، «مساله آمریکا و دنبال کردن رویکرد غرب ستیزی»، «حرکات نظامی ایران در خلیج فارس» و «اختلاف دیدگاه های شیعه و سنی» عواملی هستند که روابط تجاری و اقتصادی ایران با کشورهای همسایه را تحت تاثیر قرار داده اند و به همین خاطر، روابط اقتصادی و تجاری ایران با کشورهای همسایه و بسیاری از کشورهای دنیا، رو به بهبود نیست. این درحالی است که اولآ آمارها رشد ۹۶ درصدی تجارت با همسایگان در هشت ماه اول دولت رئیسی را نشان می دهند و در ثانی، در این یادداشت خواهیم دید مشکل اصلی تجارت خارجی ما اتاق بازرگانی سیاست زده، ناکارآمد و آلوده به فساد است، نه آن ۶ عامل.

❧ دنیای هسته ای

سلطانی درحالی هسته ای بودن ایران را مانع تجارت می داند که در سناریوی کرین زدایی از انس بین المللی انرژی، برنامه این است که تا سال ۲۰۵۰ تولید برق هسته ای، ۷۵ درصد رشد کند. همچنین اخیرا بوریس جانسون، نخست وزیر بریتانیا اعلام کرده است که ساخت رآکتورهای هسته ای را از «هر ۱۰ سال یک رآکتور» به «سالی یک رآکتور» تغییر می دهد. بنابراین آینده دنیا، هسته ای است و «ایران غیرهسته ای» اساسا توسعه یافته نخواهد بود. او همچنین درحالی «حمایت از گروه های انقلابی» منطقه را مانع تجارت می داند که برآوردها در بالاترین حالت نشان می دهند ایران در اوج مبارزه با داعش، پنج درصد از درآمدهای نفتی خود را خرج تامین امنیت از طریق ایجاد عمق استراتژیک در منطقه کرده است. همچنین سلطانی در نظر نمی گیرد که اگر حضور پر قدرت منطقه ای جمهوری اسلامی نبود و داعش، دولت خود در عراق و سوریه را تشکیل می داد صادرات به عراق (که اولین مقصد صادراتی میان همسایگان ماست و تنها در هشت ماه پس از روی کارآمدن دولت سیزدهم، هفت میلیارد دلار به این کشور صادر کرده ایم)، احتمالا به صفر می رسید.

❧ تجربه مصر

این ادعا که «تخاصم با رژیم صهیونیستی»، تجارت برانداز است نیز بسیار جالب است. کافی است نگاهی به اوضاع نابسانان اقتصادی کشور مصر ببندازیم و بعد از خود بیرسیم چرا روابط دوستانه مصر و دولت آپارتاید رژیم صهیونیستی، نتوانسته فقر مطلق ۳۰ درصدی، رتبه ۱۱۵ در شاخص توسعه انسانی، رتبه ۱۳۱ در تولید ناخالص داخلی سرانه و درنهایت، رتبه ۶۶ در صادرات را بهبود ببخشد؟ این درحالی است که پس از یک دهه تحریم، در کشور ما فقر مطلق ۱۸ درصد، رتبه شاخص توسعه انسانی ۶۰، رتبه تولید ناخالص داخلی سرانه ۹۴ است و در صادرات، در رتبه ۳۶ قرار داریم. غرب ستیزی به عنوان عامل بعدی معرفی شده است؛ درحالی که این غرب -و به طور خاص آمریکا- است که ایران ستیزی می کند. سابقه برجام پیش روی ماست و روشن است که کدام کشور از توافق خارج شد. نایب رئیس اتاق بازرگانی همچنین طوری از «حرکات نظامی ایران در خلیج فارس» سخن می گوید، انگار خلیج فارس هزاران کیلومتر از کشورمان دور است و ما به آنجا لشکرکشی کرده ایم!

علاوه بر این، آمارها نشان می دهند در هشت ماه اول دولت جدید، صادرات به